

Přednáška
akce DOPRAVA
31.5.2017

DOSTUPNOST VEŘEJNÉ DOPRAVY

Ing. Vladimír PUŠMAN, Ph.D.
ČVUT v Praze, Fakulta dopravní
Ústav dopravních systémů

Organizace veřejné dopravy

Odborný pohled z ČVUT:

Existuje mnoho exaktních podkladů, které se nevyužívají. Místo toho se diskutuje ve filozofické rovině. To je škoda, využitím dostupných exaktních podkladů bychom mohli zvýšit efektivitu veřejné dopravy.

Dostupnost veřejné dopravy

Důležité faktory:

- hustota komunikací s provozem VHD,
- rozmístění zastávek,
- přístupové cesty k zastávkám,
- fyzické bariéry (obrubníky, zábradlí, interiér vozidla),
- dostatečná přepravní kapacita
- a další.

Kriteria pro výběr dopravních cest

Výběr vhodných dopravních cest pro provoz veřejné dopravy doporučuji provést na základě těchto kritérií:

- průjezdnost dopravní cesty na základě provozovaných vozidel,
- umístění významných objektů,
- kategorie pozemních komunikací vhodných k provozu veřejné dopravy,
- hustota osídlení území a docházkové vzdálenosti k zastávkám.

Obecné zákonitosti sítě

Existují čtyři vzájemně se ovlivňující parametry:

- hustota sítě,
- četnost zastávek,
- délky traťových intervalů,
- cestovní rychlosti.

Při stanovování konkrétní sítě veřejné dopravy je pro její maximální efektivitu vhodné najít mezi těmito jednotlivými parametry rovnováhu. Měla by platit zásada výhody pro co největší počet cestujících.

Příklad vzájemných vazeb

Čím je hustší síť a čím jsou kratší mezizastávkové vzdálenosti, tím kratší čas potřebuje cestující k cestě na zastávku. Na druhou stranu tím pomalejší bude cestovní rychlost vozidel a tím delší intervaly v jednotlivých větvích sítě budou. To znamená, že cestující bude na spoj čekat déle a pojedě pomaleji. Lze spočítat optimální poměr mezi průměrnou docházkovou vzdáleností, délkou intervalu a cestovní rychlostí tak, abychom docílili co nejkratší celkové doby cesty od zdroje k cíli.

Konkrétní umístování zastávek

- Přednostně rozmisťovat zastávky u tzv. významných objektů.
- Vyvarovat se rozmístění zastávek v nevhodných místech (nepřehledných, se špatným přístupem, výrazně omezujících provoz).
- Dodržovat stanovenou průměrnou docházkovou vzdálenost v síti v závislosti na velikosti poptávky.

Významné objekty

Cíl největší skupiny cestujících využívajících danou zastávku:

- školy, úřady, zdravotnická zařízení,
- obchody,
- zábavní centra,
- továrny ad.

Umístění zastávky co nejbliže těmto objektům zajistí co nejkratší docházkové vzdálenosti co největší skupině cestujících.

Ing. Vladimír Pušman, Ph.D.
E-mail: pusmavla@fd.cvut.cz
pusmanv@gmail.com